

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

ZIŅAS NO PAGASTIEM

Riebiņi

● 691 pastāvīgais zemes lietotājs pagastā šajās dienās nodarbināts ar sēju un citiem lauku darbiem, tāpat rosīgi strādā arī paju sabiedrība «Turība». Viens otrs zemnieks izteicis vēlēšanos paplašināt apkopjamo lauku platību, taču tādu iespēju nav, ja nu vienīgi meklēt «piegriezumus» kaimiņu pagastos. No visiem izdevīgi atšķiras tieši «Turība», kur darbi rit saskaņoti un raiti, rādot priekšzīmi arī zemniekiem. Starp citu, viņus atbalsta arī materiāli — par pieņemamām cenām pārdeva zālāju, graudaugu un kartupeļu sēklas, palīdz apstrādāt zemi, kas tikai nedaudz vairāk maksā nekā par tādiem pašiem pakalpojumiem paju sabiedrības biedriem.

● Pavasara skuba ir laiks, kas vienaldzīgos necieš. Cik kuram ir tās rocības, tik katrs ir uz tūruma. Vērojot šo veselīgo satraukumu, pagasta valde, kā teica tās priekšsēdētāja Aina Tumašova, nolēmuši, ka jāsariņo apsēdību svētki. Tos plāno uz maija otro pusi. Pa ziemu labi atpūtušies arī pašdarbnieki, pēc dziesmotājām dienām un vakariem noilgojušies etnogrāfiskā ansambļa «Jumaleņa» dalībnieki.

● Pagasts savai vidusskolai palīdz arī tajā ziņā, ka piešķīris hektāru zemes, kur šīs mācību iestādes pedagogi un audzēkņi nodarbošies ar sakrīpību: pašu patēriņam audzēs kāpostus, kartupeļus, galdā bietes un citu nepieciešamo. Arī te jūt pavasari, pagasts sniedz tehnisko palīdzību.

Upmala

● Pirms dažām dienām notika zemes komisijas sēde, kurā izskatīti daudzi konkrēti praktiskie un izšķirti strīdīgie jautājumi, kad uz vienu un to pašu zemes gabalu ir divi un pat vairāk pretendenti. Domājot par turpmāko darbu, komisija nāca pie atziņas, ka jau tagad jāsaik atjaunot zemes īpašumtiesības tieši tādās robežās, kādas tās bija līdz atsavināšanai un kolektīvizācijai. Par neapstrīdamām atzītas bijušo īpašnieku un viņu tiešo mantinieku pirmtiesības.

● Līdz šim Vanagu katoļu draudzei piederošajā mājā pie baznīcas bija iemītinājušies pasta nodaļa un krājcase — nu tām ierādītas citas

telpas. Atgūto īpašumu draudzes locekļi gatavoja sakārtot un atjaunot iepriekšējā izskatā.

● Gada sākumā no bijušās paju sabiedrības «Dubna» atdalījās Vanagu nodaļa, izvēloties patstāvību, centrā palikusi daļa pieņēma «Vārkavas I» nosaukumu. Izrādījās, ka Vanagu saimniecībai tehnikas ir vairāk nekā zemes. 150 hektāri, kas nu tai palika, ir platība, ar kuru viegli var tikt galā daudz maz mehānizēta viena zemnieksaimniecība. Izvirzījies priekšlikums par tās likvidāciju, jo arī ievērojamākajiem objektiem, kā kokzāģētavaī, kaltei un citiem, atradušies atsevišķi saimnieki.

● Ar mīļu prātu mēs mēdzam visu ļaut pašplūsmai, bet ir tādas lietas, kam nevar atnest ar roku. Pie tām var pieskaitīt arī pagasta ciemata attīrīšanas iekārtas. Nesen to stāvokli pārbaudīja autoritatīva komisija no rajona centra un izteica atzinību par darbu ilggadīgajam šīs saimniecības pārzinātājam Staņislavam Brakovskim.

Pelēči

● Pienākuši laiki, ka nostāk no «iesildītajiem centriem» vairs neviens negrib dzīvot un atsakās arī no zemes. Tādā stāvoklī ir daļa no bijušās paju sabiedrības «Pelēči» — Ārdava, kaut gan tur ir lielākās sējplatības pagastā, daudz ziemāju un lieli lauki aparti rudenī. Lai tomēr jau pagūtais darbs nepaliktu pusceļā, pagasta valde šim nostūrim mēģina piesaistīt tuvāko zemnieku uzmanību, izpalīdzot arī ar Eiropas Kopienas humānās palīdzības sēklu krājumiem. Pašlaik te ērtāk pietiekami zemi pa daļām apstrādās stiprākās zemnieksaimniecības — kā Juris Kovaļevskis, Jāzeps Zarāns, Staņislavs Mainulis, Bonifācijs Kļavinskis un citi. Tomēr nomaļākās vietas tā arī paliek Dieva ziņā. Kā galveno argumentu laucinieki min degvielas lielo dārdzību, kuras dēļ zemes apstrādāšana kļūst neizdevīga.

● Pagastā tikai trīs zemnieki atsaukušies uz aicinājumu pavasara lauku darbiem iegādāties degvielu par 30 rubļiem, no tiem trešo daļu samaksājot uzreiz, pārējos 20 rubļus rudenī. Pārējie Līvānos pērk lētāku degvielu — par 22 rubļiem litrā: tādu pieteikušies jau

25. Zemnieks kā jau zemnieks — samaksā uzreiz un esi brīvs, nevis pastāvīgi jūti parāda slogu.

● Lai ir ekonomiskas grūtības, tomēr jaunie zemnieki, par spīti visam, domā par labāku dzīvi savā novadā, atjauno un ceļ no jauna mājas viensētās. Piemēram, J.Kovaļevskis iesācis būvēt savas mājas netālu no dzimtas ligzdas, kur ir vēl vectēva būvētā sēta. Tā rīkojas S.Mainulis un citi. Lai viņus atbalstītu un veicinātu «zaļo» domāšanu zemnieku gaumē, kas izpaužas viensētu atjaunošanā un lauku iedzīvotāju augstas dvēseliskās kultūras veidošanā, pagasta valde kārtējā sesijā gatavoja izsludināt konkursu par labāko zemnieka sētu, paredzot kā morālus, tā materiālus pamudinājumus. Un kā viens no pretendentiem uz godalgotu vietu ir perspektīvais zemnieks Ēvalds Zeile Litiniškos, kura saimniecība no pagasta centra ir gandrīz desmit kilometru attālumā, kā arī citi.

● Savu privāto veikalīņu, kurā varēs pat pasūtīt apģērbu, jo viņa ir laba šuvēja, izremontēt televizoru, Natālija Mainule nosaukusi par «Saktu». Telpas tam bijušajā sadzīves pakalpojumu kombināta pasūtījumu pieņemšanas punktā iznomājis pagasts, un viņa ir ar mieru turpināt arī šīs iestādes iedibinātās tradīcijas. Telpas, ko kādreiz kā ēdnīcu ierīkoja bijusī kopsaimniecība, nu savā pārziņā ņēmusi Preiļu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība, atverot kafējnicu «Uguniņa». Saņemts vēl viens pieteikums — par tirgotavas ar pienu un piena produktiem iekārtošanu Ārdavā.

● Pērn pagasts, cīnoties ar kurināmā krīzi, nodibināja sakarus ar firmu «ROMS», ar tās palīdzību sagādāja tik akmeņogļu, ka kāds simts tonnu palika pāri, ko var pārdot citiem. Atceroties parunu, ka ragavas jātaisa vasarā, firma atkal atgādina par sevi. Pagasta valdes priekšsēdētājs Edgars Šnepsts pastāstīja, ka tā ogles var piegādāt neierobežotā daudzumā, ka pagasts gatavs būt par vidutāju starp jaunajiem klientiem, par to neprasot materiālus labumus. Tonna ogļu, ko firma nogādās līdz Pelēciem, maksās tikai 4000 LVR. A.Rancāns

ZIŅAS

● Preiļu pilsētas iecirkņa vēlēšanu komisijas sēdē ievēlēts komisijas priekšsēdētājs, tā vietnieks un sekretārs. Par priekšsēdētāju kļuva Preiļu 1. vidusskolas skolotājs Pēteris Bernāns, par priekšsēdētāja vietnieku — Riebiņu vidusskolas skolotājs Ivars Vjakse, bet par sekretāri — centrālās rajona bibliotēkas darbiniece Janīna Priekule. Pavisam Preiļu pilsētas iecirkņa vēlēšanu komisijā darbosies maksimālais locekļu skaits — piecpadsmit. Starp viņiem ir Zemnieku savienības un Kristīgo Demokrātu savienības izvirzītie kandidāti, kā arī uzņēmumu un iestāžu, vēlēšanu grupu pārstāvji.

● Sausais un siltais laiks steidzina lauku ļaudis. Kā «Novadnieku» informēja rajona lauksaimniecības departamenta galvenais agronoms Jānis Kivlenieks, līdz 1. maijam rajonā vidēji ir apsēti 26 procenti no vasarājiem paredzētajām platībām. No paju sabiedrībām visrosīgāk strādā «Ausmas», «Turības» un «Dubnas» zemkopji. J.Kivlenieks pastāstīja, ka šopavasari ļoti centīgi strādājot arī zemnieki un pārējie zemes lietotāji.

Tomēr esot arī negatīvas parādības. Paju sabiedrības nekodinot sēklu, kas varot pazemināt ražu

Ar Kanādas latviešu atbalstu

Latvijas Nacionālajai operai vajadzīga ne tikai materiālā palīdzība. Operas mākslai nepieciešams arī liels morāls atbalsts. Tā ir ļoti nozīmīgs ētiskās un estētiskās audzināšanas līdzeklis. Tāpēc visa civilizētā pasaule arvien vairāk pievēršas opermākslai. Latvija diemžēl vēl stāv tālu no šīs kultūras līmeņa. Tāpēc bēdējā laikā, kad sabiedrībā morāles līmenis tik degradējies, ir ļoti svarīgi, lai vairāk skatītāju, īpaši jaunatni, pulcētu operas izrādēs. Lai tuvinātu opermākslu tautai un māksliniekus skatītājiem, LNO draugu gilde ir organizējusi izrāžu apmeklēšanu, dziedātāju viesošanas skolās, arī — labdarības koncertus. Sevišķi izvērstis gildes darbs kļuvis bēdējā laikā, kad rūpes par mūsu paaudzū garīgā līmeņa paplašināšanu uzņēmumiem Kanādas latvieši.

Ar preiļiešiem ļoti pazīstamā labvēļa — ārsta Eduarda Upenieka iniciatīvu tautieši Kanādā vāc līdzekļus, lai par tiem iegādātos ieejas biļetes uz Rīgas operas izrādēm, un tās par velti izdalītu galvenokārt skolu jaunatnei, kā arī bijušajiem leģionāriem. Līdz šim operu izrādes šādā veidā apmeklējuši rīdzinieki. Tomēr, kā aizrādīja E.Upenieka kungs, kultūra nedrīkst būt rīdzinieku privilēģija. Tāpēc nesen Traviatu un Pepiju Garzeķi apmeklēja simts Siguldas vidusskolas audzēkņi.

Ar E.Upenieka kunga atbalstu arī Preiļu skolēniem dota iespēja posties uz Rīgu — noskatīties divas Karmenas pirmizrādes. Plašāk izvērst provinces skolu piedalīšanos izrādēs kavē dārgie transporta izdevumi. Varbūt, mūsu Kanādas tautiešu ierosinājumam varētu atsaukties Latgales rūpniecības uzņēmumi, organizācijas, bankas un uzņemtos segt nākošajiem operas draugiem ceļa izdevumus. Ieejas biļešu sagādi veiks LNO draugu gilde. Tā kā skolēni drīzumā dodas vasaras brīvdienās, ierosinu

□ Pirms Zemesgrāmatu nodaļas sāk darbu... 2. lappusē

□ Gimene = minivalsts. Konference Līvānos 2. lappusē

□ Atlasīt darbi Dziesmu svētku izstādei 2. lappusē

□ «Latvijas Ceļa» politiskā reklāma 2. lappusē

□ Novada folkloras svētkos «Pulkā eimu, pulkā teku» 3. lappusē

par 20 procentiem. Uztraucot arī tas, ka neapsaimniekotas palikšot lielas zemes platības. Īpaši tajos pagastos, kur likvidējas paju sabiedrības. Piemēram, Rudzātos varot palikt neapsēti 1,5 tūkstoši hektāru.

● Turpinās valsts valodas prasmes pārbaude. Ar Ministru Padomes lēmumu noteikti uzņēmumi, uzņēmēj sabiedrības un iestādes, kurām piešķirts valsts valodas prasmes pārbaudes termiņa pagarinājums.

Starp šādiem uzņēmumiem mūsu rajonā ir fabrikas «Asote» filiāle, kur valsts valodas prasmes eksāmens jānokārto līdz 1. jūlijam. Bet Iekšlietu ministrijas struktūrvienībās valsts valodas eksāmeni jānokārto līdz 15. decembrim.

● Nākamajā mācību gadā Preiļu 1. vidusskolā strādās angļu valodas pasniedzējs no ASV.

A.Iļina

jau tagad noskaidrot šādas iespējas, lai rudenī, jauno mācību gadu un sezonu uzsākot, gilde varētu plānot bijušo sadali nākošajai sezonai (protams, par velti). Tā kā lielais vairums skolēnu operu noklausīšies pirmo reizi mūžā, ieteicam apmeklēt tādas pazīstamas operas kā Traviatu, Rigoletu, Karmenu, Pajaci, arī baletus.

Kā raksta E.Upenieka kungs, «uzturs un apģērbs var tikt iedots tikai vienu reizi, bet gara estētiskās vērtības ir mūžīgas un nesīs augļus paaudzū paaudzēm». Ar viņa rūpēm pašreiz Toronto Universitātes slimnīcā ārstējas Preiļu meitenīte — 15-gadīgā Inese Jokste. Kanādas latvieši ar E.Upenieka iniciatīvu savākuši 20 tūkstošus ASV dolāru, lai viņa varētu atgūt veselību.

Mūsu Kanādas drauga akcija turpināsies. Arvien vairāk jaunieši nonāks tiešā saskarē ar dižo operas mākslu. Pašreiz jaunajam operas namam kanādieši vāc līdzekļus krēslim. «Mans projekts toties», saka E.Upenieks, «palīdzēs aizpildīt krēslus ar sēdētājiem.»

Sveatnes latviešu sirdis ir Latvijā. Viņi nežēlo līdzekļus, lai jaunās Latvijas jaunatne izaugtu garīgi stipra un fiziski skaista. E.Upenieks cer savas ieceres realizēt vēl plašāk, ja tiks ievēlēts Latvijas Republikas Saeimā.

Nākošo operas draugu vārdā liels paldies ne tikai E.Upeniekam, bet arī devīgākajiem Kanādas ziedotājiem, kā Anitai Gaidei, Veltai Martinai, R.Upeniekam, Baiba Cīrulei, Teodoram Lapiņam, Lapiņa kundzei, dakterim P.Cakulam, DV Toronto nodaļai un daudziem citiem.

Vaidelotis Apsītis,

LNO draugu gildes prezidents P.S. Pieteikums no Latgales skolām operas izrāžu apmeklēšanai, norādot iespējamo apmeklētāju skaitu, lūdz nosūtīt V.Apsītim, Apses ielā 12-82, Rīga, LV-1006.

AUTORS ATVAINOJAS

Atsaucoties uz rakstu «Un zemniekam nolaižas rokas...», kas «Novadniekā» publicēts 29. aprīlī, Silajāņu pagasta valdes priekšsēdētāja Aļina Kancāne precizē: algu izmaksai štata darbinieciem līdzekļi tomēr bijuši un tā saņemta, tikai pagasta kontā pašlaik nav ne rubļa. Autors atvainojas par pieļauto neprecizitāti.

A.Rancāns

«Atklāta saruna»!

«Novadnieks» atjauno kādreiz praktizētās telefonakcijas, kurās uz lasītāju jautājumiem atbildēja un viņus uzklausīja atbildīgas amatpersonas.

Pirmā telefonakcija «Atklāta saruna» notiks parīt, 6. maijā. Redakcijas kontakttELEFONA 22059 no plkst. 16.00 līdz 18.00 būs Preiļu rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētājs Ilgvars MUZIKANTS.

Preiļu rajona vēlēšanu komisija Latvijas Republikas 5. Saeimas vēlēšanām

Komisijas priekšsēdētājs — Viktors Vagalis, Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības rajona padomes priekšsēdētājs, Priekšsēdētāja vietnieks — Leons Cīšs, pensionārs.

Sekretāre — Marija Mence, Preiļu rajona VVSVC kadru daļas inspektore.

Locekļi:

Valentīna Brice — rajona TDP valdes sekretāre,

Juris Cakuls — Aglonas vidusskolas skolotājs,

Jānis Svikliņš — rajona Tautas tiesas priekšsēdētājs, tiesas priekšstāvis,

Edgars Mukāns — Preiļu 1. vidusskolas skolotājs, Centrālās vēlēšanu komisijas priekšstāvis,

Anita Randare — Riebiņu vidusskolas skolotāja,

Alda Kristapsone — valsts dienesta galvenā speciāliste.

Rajona komisija atrodas Preiļos, Raiņa bulvārī 19, 35. kab., tālrunis 22082.

Tikai līdz 10. jūnijam var parakstīties uz laikrakstu

«NOVADNIEKS» 1993. gada otram pusgamam!

Abonēšanas maksa, ieskaitot piegādi un pārējos pasta izdevumus: 1 mēnesim — 61 LVR, 3 mēnešiem — 183 LVR, 6 mēnešiem — 366 LVR.

Pirms Zemesgrāmatu nodaļas sāk darbu

Ar 1993. gada 30. marta likumu Latvijas Republikas Augstākā Padome atjaunoja 1937. gada 22. decembra Zemesgrāmatu likuma spēku Latvijā, kā arī noteica tā spēkā stāšanās kārtību. Ar 1993. gada 5. aprīli sākās Zemesgrāmatu nodaļu darbs.

Strukturāli šīs nodaļas veidojas šādi: viena Rīgā, pārējās atbilstoši valsts administratīvi teritoriālajam iedalījumam. Nodaļu organizatoriskā vadība uzdots Latvijas Republikas Tieslietu ministrijai, jo saskaņā ar 1992. gada 15. decembra likumu «Par tiesu varu» Zemesgrāmatu nodaļu priekšniekiem, bet Rīgā — arī vietniekiem, ir rajonu (pilsētu) tiesnešiem noleiktais tiesiskais statuss.

Zemesgrāmatu likums paredz, ka par fizisko un juridisko personu zemes īpašuma tiesību nostiprinājuma pamatu atzīstami dokumenti, kurus atbilstoši likumiem, kuros paredzēta zemes īpašuma tiesību aizsardzība, izsniegušas šajos likumos noteiktās institūcijas. Savukārt 1993. gada 30. marta likuma 21. punkts paredz, ka pēc 1993. gada 5. aprīļa noslēgtie nekustamā īpašuma atsavināšanas līgumi nevar būt par pamatu ieguvēju īpašuma tiesību nostiprināšanai, ja nekustamais īpašums nav bijis ierakstīts Zemesgrāmatā un nav bijušas nostiprinātas atsavinātāja īpašuma tiesības.

Tas tāpat nozīmē, ka nekustamā īpašuma atsavināšanas gadījumā ieguvējs nekļūst par pilntiesīgu īpašnieku, ja īpašums nav reģistrēts Zemesgrāmatā. Īpašums gan nonāk viņa valdījumā, taču ierobežota rīcība.

Diemžēl republikā šobrīd situācija ir tāda, ka organizatorisku un finansiālu iemeslu dēļ Zemesgrāmatas dienests vēl nedarbojas, bet notāri, vadoties no iepriekšminētā 21. punkta satura jēgas, nekustamā īpašuma atsavināšanu neapstiprina.

Šobrīd Tieslietu ministrija dara visu, lai pēc iespējas īsākā laikā nodrošinātu Zemesgrāmatu dienesta darba uzsākšanu, un vienlaicīgi — lai nodrošinātu iespēju slēgt darījumus, kas saistīti ar nekustamo īpašumu. Lai lasītājam būtu saprotamāka problēmas bū-

tība, varam informēt, ka darba uzsākšanai nepieciešami apmēram trīsdesmit miljoni rubļu.

Šādā situācijā, lai kaut nedaudz mazinātu spiedienu, gribētu dot dažus padomus, kā rīkoties personām, kas vēlas atsavināt nekustamo īpašumu.

Saskaņā ar Civillikumu nekustamā īpašuma atsavināšana var notikt, pusēm noslēdzot rakstveida līgumu un neizmantojot valsts notāra pakalpojumus. Protams, šādā līgumā būtu jāparedz, kādā kārtībā nākotnē notiks reģistrēšana, kuram no līgumslēdzējiem un cik ilgā laikā tas jāizdara.

Vienlaikus — ļoti svarīgi, lai šie līgumi būtu izstrādāti juridiski un atbilstoši pašlaik spēkā esošajiem likumiem un tajos tiktu paredzēta kārtība, kā izdarāma īpašuma tiesību nostiprināšana.

Šajā gadījumā saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 60. pantu darījuma dalībnieku parakstiem uz Zemesgrāmatā iesniedzamā nostiprinājuma lūguma jābūt notāra apliecinātiem. Tāpēc jāaplūcinā šo personu rīcības spēju un saskaņā ar minētā likuma 58. pantu līgumslēdzēju izdotās pilnvaras.

Iespējams, ka ne visi juristi šādā 1993. gada 30. marta likuma jēgas izskaidrojumam piekrit, tāpēc Tieslietu ministrija griezusies Latvijas Republikas Augstākās Padomes Prezidijā ar lūgumu dot oficiālu minētā likuma 21. punkta izskaidrojumu.

Saskaņā ar spēkā esošo likumu ieinteresētajām personām ir tiesības pārsūdzēt notāra darbības, ja tās uzskata par nepareizām vai arī, ja notārs atteicies no notariālo darbību izpildīšanas.

Šī kārtība notāram uzliek par pienākumu savu atteikumu, tajā skaitā arī par atteikšanos apstiprināt nekustamā īpašuma atsavināšanu, izteikt rakstveida formā un kopiju izsniegt ieinteresētajām personām, lai tās varētu griezties rajona (pilsētas) tiesā pēc notariāta kantora atrašanās vietas.

Iepriekš teiktais liecina, ka arī šajā situācijā pareizāk būtu meklēt ceļus, kā problēmu risināt, nevis krist panikā un prognozēt strupceļu. Izeja ir!

(«Latvijas Vēstnesis»)

ATLASĪTI DARBI SVĒTKU IZSTĀDEI

Pūtēji, dejojāji, dziedātāji — uz Dziesmu svētkiem braucēji — mūsu laikrakstā jau ir nosaukti, bet jau par tradīciju kļuvis lielajos svētkos izveidot īpašu fonu — izstādes, kurās redzami labākie no labākajiem Tautas daiļamata meistarību darbiem. Mūsu rajonu šogad tiks pieminēti Tautas mākslas studijas «Dubna» meistarību darbi.

Nosūtīšanai uz Rīgu atlasīti Tautas daiļamata meistarību Martas Mikulānes austās segas, dekori, Annas Miltas dvieļi, galdauti, Maijas Kulakovas dvieļi un galdauti, Lidiņas Kalinkas aizkari un galdauts, kā arī Ritas Teilānes segas, pinējas Natālijas Vuškārnieces darbi, keramiķu Margrietes Teilānes un Eleonoras Pastares darinājumi. Bet nosauktais vēl nav viss.

No 40 studijas darbiniecēm 18 meistarēm savī darbi jāsgatavo izstādei.

L.Rancāne

Piedāvājam darbu

Laikraksta «Novadnieks» redakcijai Līvānos vajadzīgs cilvēks, kurš regulāri informētu par aktuālāko šajā pilsētā. Atcerieties: par žurnālistu neviens nepiedzimst, par tādu kļūst, un šobrīd mums arī nav nepieciešams profesionāls žurnālists ar speciālu izglītību, bet gan cilvēks (vēlams pazināts ekonomista, inženiera utt. zināšanās), kurš spēj operatīvi savākt un piegādāt redakcijai (arī pa tālruni) informāciju par visu, kas notiek Līvānos.

Tuvākas ziņas (arī par darba apmaksu) pa tālruni 22059.

Par politisko reklāmu «Novadniekā»

Žēl, bet tā nu tas ir — totalitārā domāšana un demokrātijas greizā izpratne mūsos tā iesūkusies, ka nekādi no tās nevaram tikt vaļā. Lasītāju reakcija uz iepriekšējo «Novadnieka» numuru, kurā bija ievietota LNNK sarakstā iekļautā Saeimas deputāta kandidāta (arī Latgales vēlēšanu apgabala) Joahima Zigerista politiskā reklāma, to pārliecinoši apliecina. Joprojām viens otrs grib, lai visi domātu vienādi un arī lai «avīzes rakstfūtā tā, kā es to gribu». Taču sabiedrībā visi nekad nedomā vienādi un nedomās, tāpēc tiem, kas zvanīja un mazāk vai vairāk korekti «Novadniekam» pārmeta par to, ka devām (starp citu — arī turpmāk dosim) vārdu Zigerista kungam, jāpaskaidro, ka daudzi lasītāji bija arī pilnīgi pretējās domās. Un tomēr — daži komentāri nepieciešami.

PIRMKĀRT, par pašu politisko reklāmu. «Novadnieks» jau pirmsvēlēšanu kampaņas sākumā paziņoja, ka vārds netiks liegts nevienai partijai vai koalīcijai un personiski nevienam Saeimas deputāta kandidātam. Faktiski mums bija jāizdara izvēle — vai nu visiem vai nevienam. Izvēlējamies pirmo variantu, jo, mūsaprāt, lasītājiem jāsaņem visdažādākā informācija un pašiem jāizlemj, par ko balsot. Kā saka, katram sava galva uz pleciem un neviens nav tik dumjš, lai nespētu izspriest: kas ir kas?

OTRKĀRT, par redakcijas pozīciju. «Novadnieks» neatbalsta nevienai partijai vai koalīcijai (un kā lai atbalstītu, ja redakcijā strādā visdažādāko uzskatu cilvēki: gan LNNK un Zigerista kunga, gan «Latvijas Ceļa» un citu partiju piekritēji un ir pat Saeimas deputāta kandidāts no Zemnieku savienības), bet gan uzskata, ka demokrātiskā sabiedrībā vārda un preses brīvības tiesības pieder visiem, un to būtu jau izteicis ievērojams franču apgaismības darbinieks Voltērs: es absolūti nepiekrītu jūsu teiktajam, taču esmu gatavs ziedot pat savu dzīvību, lai jūs savus uzskatus varētu brīvi paust...

TREŠKĀRT. Ne jau naudas lietas noteica, kāpēc «Novadnieks» savās lappusēs dod vietu LNNK un Zigerista kungam (par politisko reklāmu Zigerista kunga birojs maksā tikpat daudz cik, teiksim, «Latvijas Ceļš» vai kāda cita partija vai koalīcija par analoga lieluma laukumu avīzē), bet gan iepriekš minētie apsvērumi.

UN PĒDĒJAIS. «Novadnieks» joprojām piedāvā partijām un koalīcijām savas lappuses politiskās reklāmas publicēšanai.

P.S. Kāds lasītājs pēc iepriekšējā «Novadnieka» numura taujāja, kas politiskajā reklāmā uzdevis jautājumus Zigerista kungam. Šajā sakarībā jāpaskaidro, ka «Novadnieks» negatavo nevienai politiskai partijai, reklāmas pasniegšanas formu izvēlas reklāmas devējs. «Novadnieks», izņemot likumā par masu informācijas līdzekļiem paredzētos gadījumus, nenes arī atbildību par politiskās reklāmas saturu.

Ģimene = minivalsts

Šī pasākuma iniciatori Līvānos bija Tautas demogrāfijas kabinets, bet palīgi — Līvānu pilsētas valde, kultūras nams, bērnu jaunrades nams. Vecāki apspriedās konferencē, ko vadīja Pasaules latviešu nācijas glābšanas asociācijas «Dižģimene» prezidents Mārgers Martinsons, kuplo ģimeņu, ģimeņu, mazģimeņu, vecvecāku asociāciju prezidenti Uldis Zariņš, Ilze Jansone, Aelita Māliņa, Juris Māliņš.

Tautas demogrāfijas kabinets, atšķirībā no «Bērnu fonda» un organizācijas «Glābiet bērņus!», uzskata par nepieciešamu nodrošināt iztikas minimumu katram bērnam neatkarīgi no viņu skaita ģimenē. Tautas demogrāfijas kabinets ir nonācis pie vairākām atziņām:

- ka bērnu audzināšana jāatzīst par valstiski svarīgu darbu, kurā vecākiem — mātei bērnu audzināšanu apmaksā diferencēti, atkarībā no bērnu skaita. Pensijas jāmaksā tik gadus ātrāk, cik bērnu dzemdējusi māmiņa.

- Demogrāfiskās krīzes apstākļos Latvijā ir jānodrošina pakalpojumi no bērniem nav aprēķināmi.

- Dāvātās humānās palīdzības sūtījumu pārdošana, kad daudzi bērni nav apgādāti un badojas, ir noziedzīga no tautas demogrāfijas atveseļošanās viedokļa. Tautas demogrāfijas kabinets pieprasa pārtraukt un aizliegt humānās palīdzības sūtījumu pārdošanu Latvijas teritorijā.

- Latviešu ģimeņu saieti ir konstatējuši, ka sociālās aprūpes dienests latviešu ģimenēm reālu palīdzību nav sniedzis un tāds dienests nav vajadzīgs. Atgūtā summa (ap 1000 algotu ierēdņu uzturēšanai) izmaksājama sociālos pakalpojumus.

- Latviešu ģimeņu asociācijas

pieprasa pārtraukt alkohola un tabakas izstrādājumu reklamēšanu, kā arī reglamentēt alkoholisko dzērienu tirdzniecību. No tirdzniecības ar alkoholiskiem dzērieniem ņemams nodoklis ģimeņu labā.

- Tautas demogrāfijas kabinets uzskata, ka valsts dzīvojamais fonds jāizmanto, lai nodrošinātu Latvijas Republikas pilsoņu ģimeņiem, kurās ienākums uz ģimenes locekli ir zemāks par iztikas minimumu, normālus sadzīves apstākļus, tas ir, viena istaba uz cilvēku, plus istaba uz ģimeni. Ģimenēm, kas spiestas mitināties šaurākos dzīvokļos, izmaksājama kompensācija.

Pēc konferences notika padomnieku vēlēšanas atsevišķām ģimeņu asociācijām. Līvāniešu dižģimenes pārstāvis A. Jeļisejevs, kuplās ģimenes — E. Vuškārnies, ģimenes ar trim vai četriem bērniem — A. Jurdža, mazģimenes — V. Poikāne, bet vecvecākus — Svence.

Uz šo saietu bija ieradusies vairākas patiesi kuplas ģimenes — Leitānu, Kotānu, Vuškārnies, Kūku, Jeļisejevu.

Pa to laiku, kamēr pieaugušie sprieda gudras lietas, bērni piedalījās zīmēšanas konkursā «Māmiņas un tētes portrets», gāja rotājās, mielojās ar ciemiņu atvestajām konfektēm. Visiem varen labi garšoja «Coca-cola» un sponsora Jāņa Aizpurieša sagādātie saldumi. Un vispār šim pasākumam Līvānu sponsori nebija skopājušies. Aptieka, grāmatu veikals, J. Bren privātfirma, kafejnīca «Rata» būdēvīgi. Arī ciemiņi priecājās par bērnu darbiem izstādē, par saulītēm, kas tika pasniegtas šķiroties. Šīrāmies, lai atkal satiktos vēl kuplākā skaitā Mātes dienā — Ģimenes svētkos.

Valentīna Poikāne (Līvānos)

Atbilde daudziem pensionāriem

Pensionāri interesējas, kādā kandidātu sarakstā un kāpēc piekritīs balotēties Saeimas vēlēšanām Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs Jānis Porietis.

LPF kongress nolēma neveidot savu sarakstu šīm vēlēšanām. Tāpēc LPF, izvirzot arī manu kandidātūru Saeimas vēlēšanām, ieteica atsaukties tās partijai vai apvienības uzaicinājumam, kura savā programmā ir ietvērusi visplašākos pasākumus pensionāru sociālā stāvokļa būtiskai uzlabošanai.

Atzišos, ka nebija nemaz tik viegli izšķirties, jo LPF pārstāvi savā sarakstā piedāvāja ietvert vairāk nekā pusducis partiju un apvienību. Dažas no tām to gan piedāvāja ar noteikumu, ka bezpartijiskais LPF priekšsēdētājs kļūst par attiecīgās partijas biedru un pakļaujas tās disciplīnai pat tādos gadījumos, ja Saeimā būtu jābalso par pensionāru sociālajām interesēm nelabvēlīgu lēmumu. Protams, ka šādi noteikumi man kā LPF izvirzītajam kandidātam nebija pieņemami.

Latvijas pensionāru sociālo interešu aizstāvību savās programmās ir vairāk vai mazāk ietvērušas visas

partijas un apvienības. Tomēr visplašāk un noteiktāk to savā pirmsvēlēšanu programmā ir apņēmusies Latvijas Demokrātiskā darba partija. LDDP programmā ir ierakstīts, ka: «Pensionāru sociālajai aizsardzībai panāksim Latvijas Pensionāru federācijas rezolūciju izpildi.» Atgādināšu, ka minētajā kongresā tika pieņemtas trīs plašas rezolūcijas, kuru teksti bija nopublicēti lielāko laikrakstā marta numuros, kā arī pārraidīti pa radio. Bez tam LDDP, uzaicinot pensionāru pārstāvi savā sarakstā, nesaistīja to ar noteikumu kļūt par šīs partijas biedru. Tāpēc arī galu galā piekritu balotēties LDDP kandidātu sarakstā.

Sīrsnīgi pateicōs arī visām pārējām partijām un apvienībām par man izteikto uzaicinājumu balotēties to sarakstos. Novēlu, lai arī to pārstāvji tiktu ievēlēti jaunajā Saeimā, lai tā bez nevajadzīgiem ķīviņiem spētu pieņemt Latvijas atdzimšanai un tās tautas dažādu sociālo grupu pozitīvām interesēm atbilstošus lēmumus.

Jānis Porietis, Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs, LU profesors

LATVIJAS CEĻŠ — LATVIJAS TAŪTAI!

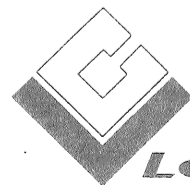
Pa nesakoptām ielām, izdangātām šosejām un dubļainiem lauku ceļiem mēs sanākam, lai nostātos uz «Latvijas ceļa», pa kuru ejot, mūsaprāt, varēs ar paceltu galvu un latvisku stāju ieiet Eiropā, lai dzīvotu tajā kā līdzīgi starp līdzīgiem.

Mēs esam sanākuši kopā, lai vienotu, nevis šķeltu, lai celtu, nevis peltu, tādēļ aicinām arī citus mums sekot. Tikai tie, kuri spēj apvienoties paši, spēš vienot citus.

Mēs sākam savu darbu laikā, kad sasniegts tikai pirmais Latvijas Republikas atjaunošanas mērķis — panākta Latvijas neatkarības atzīšana. Šo mērķi esam sasnieguši, turoties kopā.

«Latvijas ceļš» savu darbību saista ar katra cilvēka visdabiskāko tieksmi — dzīvot mierīgā, pievilcīgā, ekoloģiski neapdraudētā un kultūras piesātinātā vidē, saimnieciski un tiesiski sakārtotā sabiedrībā, kurā ikviens jūtas drošībā. To sasniegt var tikai demokrātiskā valstī ar strauju, bet pārdomātu saimniecisku attīstību, nodrošinot valsti kārtību un stabilitāti.

«Latvijas ceļš», piedāvājot savu priekšvēlēšanu programmu, ir pārliecināts, ka katrs no Jums tajā atradīs

Latvijas Ceļš

to, ko sen jau gaidījis. Tā nebūs brīnumrecepte, jo, to veidojot, mūs ne uz brīdi nepameta nacionālā pragmatisma un realitātes sajūta.

MŪSU PROGRAMMA BALSTĀS UZ SEKŌJOŠIEM VALSTS ATTĪSTĪBAS PAMATPRINCIPIEM:

- parmlamentāra demokrācija,
  - tiesiska valsts, katra cilvēka drošība,
  - uz privātpašumu balstīta, sociāli atbildīga brīvā tirgus sabiedrība,
  - latviešu nācijas interešu aizstāvība Latvijā kā nacionālā valstī,
  - visu Latvijas iedzīvotāju cilvēku pamattiesību garantijas,
  - Baltijas valstu cieša sadarbība.
- Katra šī principa īstenošanai mums ir izvērsta programma.

■ Vārkavas vidusskolas ansamblis «Vālodzīte». Bet īstenībā tas ir lielāks nekā redzams attēlā. Ansambli vada skolotāja Janīna Vilmane, kas organizē savas pusēs dziesmu vākšanu un pierakstīšanu, un Valdis Valainis, kas māca tās dziedāt.

■ Livānu 1. vidusskolas kapela «Dundurinis».

ŠOGAD, JURĢOS, JAUNSIĻAVĀ

Kas tur tā pla-tās tūlīt pēc di-rektores nopiel-nā ievadījuma? Pati Juriene. Bet kur tad Juris? Mājās strādā. Kamēr Juriene pestējo pati un māca citiem, kas Jura dienā darāms, — lai zirgiem mugur-as spīdētu, ar skudrām jāno-ber, ja cūka Jur-ģos uz jaunu aizgaldu pār-vesta un negrib tajā apmesties, ar tiem pelniem aizgalds jāizkai-sa, kas pelnu dienā savākti. Ja grib kaimi-ņam ražu no-skaust, tieši šajā dienā kokā jā-kāpj un jā-kliedz: šurp mieži, šurp au-zas. Jura bērni klausās tik rī-

■ Iespējams, ka «zirgus ganības» šogad Jurģu dienā izveda tikai Jaunsilavu skolā. Jo šopavasār līdz 23. aprīlim ne siltums, ne zāles zaļumiņš netika mani.

kojumus un steidzas izdarīt, paši arī nav ar maisu sisti, gan zirgus turpat zālē pieguļā izved (nezin kāpēc tikai vienam zirgam abas priekškā-jas un abas pakājējās striņainas brunčos ieģērbtas), gan pieguļnie-ku ugunsķūru sakurina, gan pontā-gu sacēp. Jaunsilavu pamatskolas dramatiskais kolektīvs ar šādu jur-ģošanos ievada bērnu un jaunatnes novada folkloras svētkus «Pulkā eim, pulkā tek». Skola sāk sanēt, dūkt un dziesmās līgot.

Pirmie svētkus iedzied lietuvieši — Rokišķu 1. vidusskolas folkloras ansamblis. Šis dziedāšanas veids, par kuru citi nereti domā, ka lietuviešiem neesot dzirdes, īsteni-bā esot ļoti sens. Viņi dziedot su-tertīnes, tās varot būt ar dejošanu, ko parasti dejojot tikai meitenes.

Nāk rožupieši, nāk Rugāju vidus-skolas ansamblis no Balvu rajona, kas stāsta, ka viņi darbojoties neil-gi, atbraukuši vairāk mācīties. Nāk «Ceiruleits», mājīnieki, Pelēču bēr-ni, Upītes skolas dziedātāji, arī no Balvu rajona, dzied Vārkavas «Vā-lodzīte». Tie, kas šodien domā, mā-ca un aicina mazos bērnus un jau-niešus uz tautas dziesmu, tie īsteni-bā rūpējas par to, lai mūsu dziesma pēc gadiem nekļūtu par bārenīti. Nav paredzēta žūrija, nav paredzēta vērtēšana, ir liela izdziedāšanās un izdancošanās, jo pēc rīkotāju iece-res katram ansamblim gan jādzied, gan arī jāvada kāda rotaļa vai de-ja, uz kuru tiek uzrauti kājās klāteso-šie. Ja kāds grib labāk palikt sēžot, tad viņam ir jāsamierinās ar nomi-tiem pirkstgaliem, jo dejojāju virte-nēm brīžiem pietrūkst vietas zālē,

uz skatuves, un tad ir jālikumo starp skatītājiem, pa kāpnēm augšup, pa skolas koridoriem. Sevišķi, kad pati galvenā izrīkotāja — Ilona Balaško sarīkojuma nobeigumā ir stājusies dejojāju priekšgalā. Livānu 1. un Preiļu 1. vidusskolu kapelas vispār spēlē otrajā stāvā, labāk skan un vairāk vietas. Tiem, kam nav gadī-jies būt šajā skolā, jāpastāsta, ka skola celta pēc interesanta projek-ta, kur pirmā stāva zālei nav griestu, kopā ar otrā stāva halli tā liekas kā amfiteātris. Mazās Livānu meitenes un lielās lietuvietes acu nenolaiž no Preiļu kapelas puīšiem, sevišķi no solista Raiimonda Gribusta un kuru ir ko paklausīties.

Viena daļa pusdieno, bet iniciāti-vu zālē pārņem lietuvieši. No viena puīša pie otra ceļo akordeons un lietuviešu melodijas pārējos ceļ kā-jās uz deju. Citi jau sen izspurguši ārā, kur vīzināties gribētājus gaida rati un zirgs.

Ilonai Balaško vēl kas sakāms. Pateicība saviem kolēģiem, jo tikai rīcībā vienota skola, tās direktore Valija Kaktiniece un pati Ilona Ba-laško varēja uzdrošināties ķerties klāt pie tik liela sarīkojuma. Savai skolai klāt ir bijis Turku pagasta priekšsēdētājs Aivars Smelcers, kurš arī uzrunā ciemiņus. Kolektīvi saņem nelielas piemējas lietiņas, sponsoru un dārgu dāvanu kā parasti nav tur, kur ir dziesma. Mūsu tautas dziesma nekad nav gājusi ar brokātu izsūtas korpēs, drīzāk kā baskājite tecējusi...

Tekstā un fotogrāfijās Jurģu dienu Jaunsilavās salika Līvija Rancāne, Jānis Silickis

■ Pelēču pamatskolā mēcās apmēram septiņi desmiti bērnu. Trešā daļa no viņiem dziedāja un spēlēja Jaunsilavās! Folkloras ansamblis Ilzes Rožinskas un kapela Romualda Kairāna vadībā. Bez tam skolā vēl esot vokāli instrumentālais ansamblis un zēnu koris. Nebūtu par skaļu teikts, ja runātu par Pelēču fenomenu starp lauku skolām tieši muzikālās audzināšanas ziņā. Sava nozīme te arī tam, ka skolā darbojas Preiļu mūzikas skolas filiāle, sava tam, ka skolotāji ir entuziasti, un savā tam, ka paši skolābērni ir dziedoši un dejojotāji. Ansambli un kapelā ir brāļi un māsas, piemēram, Ilze un Skaidrīte Zarānes, Anita un Kristīne Karčevskas, Zinta un Ginta Kursītes, Māris un Raimonds Trubiņi. Gribi to vai negribi, bet kad Pelēču ansamblis un kapela nostājas kopā, sāk spēlēt un dziedāt, viņi piespiež iepatīkt. Fotoattēlā arī Ilze Rožinska un Romualds Kairāns.

■ Pirms sarīkojuma Jaunsilavās folkloras ansamblis dziedāja un dejoja Livānu ielās un laukumos, kur tika uzņemti ar reakciju visplašākā amplitūdā no — «nav ko darīt» līdz — «šodien taču Jura diena».

■ Katrs pīlādžitis, kas bija katram kolektīvam jāiestāda pie Jaunsilavu pamatskolas, tika arī apdziedāts. Varbūt šī pīlādža ogas garšos citādi, ja reiz svešā mēlē — lietuviski apdziedāts, jo to dēsta Rokišķu skolēni. Bet šā vai tā — pīlādžis — drošākais sargs pret skauģiem, jaunu aci, nelabiem nodomiem. Pīlādzim jābūt pie katras latviešu mājas, to jau mūsu senči zinājuši. Šī attēla vidū redzama arī «Pulkā eimu, pulkā tek» saimniece Ilona Balaško.

Konkurss asprātīgajiem

Smieklu dienā — 1. aprīlī — «Novadnieks» publicēja anekdoti par bijušās padomju sistēmas sešiem paradoksiem un aicināja lasītājus tikpat asprātīgi raksturot mūsu pašreizējo dzīvi.

Diemžēl saņemtās vēstules lieci-na, ka ar asprātībām šobrīd ir tāpat kā ar naudu — pamaz. Lai gan daži autori izteikuši visai savdabīgas do-mas.

Piemēram, Paulina Pušmucāne no Viļāniem: «Nepatika Ivans, mīlē-sim Joahimu...» Savukārt E.Kasāns no Stabulniekiem raksta: «Latvijā iegūst kūdru, bet tirgo krāsainos metālus.» Bet G.Boltā (arī no Stabul-niekiem) vēstulē interesantāks šķiet «paradoksiem» pievienotais aktuālo terminu skaidrojums: «Ne-atkarība — kļūdu labojums brīvības reibonī; Privatizācija — piespied-laulību šķiršana; Politiskie ķīviņi — visi runā, nav kas klausās; Saeimas vēlēšanas — gaisma tuneļa galā.»

Tā kā konkursa dalībnieki nav bijuši pietiekami asprātīgi un tur-klāt nav ievērojuši noteikumu — katram nākamajam paradoksam jā-izriet no iepriekšējā un tas jāizsaka īsi un kodolīgi, «Novadniekam» ra-dās zināmas grūtības uzvarētāja no-teikšanā. Redakcijas darbinieku domām daloties, visvairāk balsu to-mēr ieguva, lūk, šī vēstule:

«Bezdarbs aug, bet strādā visi.
Strādā visi, bet ražo maz.
Ražo maz, bet preču pārplūnība.
Preču pārplūnība, bet cilvēkiem drūmas sejas.

Cilvēkiem drūmas sejas, bet lietas labā neko nedara.

Lietas labā neko nedara, bet labi dzīvot grib.

Vienbalsīgi nebalsoja, bet brīvību panāca.

Brīvību panāca, bet vīzēs nestai-gā.

Vīzēs nestai-gā, bet salst.

Salst, bet par ankuri maksā.

Par apkuri maksā, bet kurināmā nav.

Kurināmā nav, bet kurināmo tirgo visi.

Visi tirgo, bet nabadzība zeļ.

Nabadzība zeļ, bet naudu maina uz katra stūra.

Naudu maina uz katra stūra, bet algas nemaksā.

Algas nemaksā, bet kaut kā dzīvo.

Kaut kā dzīvo, bet komercbodes aug un ceļas.

Komercbodes aug un ceļas, bet preces nemainās — «grādīgie» un «snikeri».

Ir «grādīgie» un «snikeri», bet stai-gā tukšiem vēderiem.

Stai-gā tukšiem vēderiem, bet hu-māno palīdzību saņem.

Humāno palīdzību saņem, bet kājas pavilkst nevar.

Kājas pavilkst nevar, bet par vēlēšanām domāt spēj.

Par vēlēšanām domā, bet izdomāt nevar.

Neko izdomāt nevar, bet labi dzī-vot grib.

Labi dzīvot grib, bet vienprātīgi nebalso.

Vienprātīgi nebalso, bet deputāti gan jau būs.

Deputāti gan jau būs, bet vai tāpēc vieglāk kļūs?»

Vēstules autors — Česlavs Mazu-lis no Livāniem. Viņš saņems apso-līto balvu — bezmaksas parakstīša-nos uz «Novadnieku» 1993. gada otrajam pusgadam.

Lasītāju un reklāmas devēju ievēribai

Bezdarba ēna kļūst arvien draudošāka. Šajā situācijā, kad desmitiem cilvēku meklē sev nodarbošanos un iespēju kaut cik nopelnīt, «Novadnieks» ie-ievieš divas jaunas rubrikas: «Pie-dāvājam darbu» un «Meklēju darbu». Tajās BEZ MAKSAS līdz 1993. gada 1. jūlijam ievietosim attiecīga satūra sludinājumus. Sludinājumus pieņem redakci-jas grāmatvedībā Preiļos, Aglo-nas ielā 1, tel. uzzinām 22305.

Eiropas Truškopības asociācijas konference

Sākoties atmodai, Vakareiropas trušu audzētāji interesējas par trušu audzēšanu bijušajās PSRS republikās. Eiropas 15 valstis ir apvienojušās asociācijā. Šīs asociācijas eksperts par trušu šķirnēm un galvenais revidents Bjorns Hedmanis, izpētījis vairākās atjaunotās republikās trušu audzēšanu, atzina, ka vienīgi Latvijas truškopji ir cienīgi piedalīties Eiropas Truškopju asociācijas konferencē, kas notiks šogad no 20. līdz 23. maijam. Uz šo konferenci jā sagatavo 20 minūšu garš referāts, foto albumu par trušu šķirnēm Latvijā, kā arī jāiesniedz dalībnieku saraksts, kas labprātīgi ar savu nelielo naudas ziedojumu atbalsta iespēju piedalīties Eiropas apvienībā.

Eiropas asociācijas ikgadējā dalībmaksā ir 200 DM, par piedalīšanos konferencē 350 DM, ceļa izdevumi vienai personai 100 DM. Šī summa būtu jā sadalīta interesentiem, kuri vēlas piedalīties Ei-

ropas asociācijas rīkotajās izstādēs, iegūt jaunas trušu šķirnes, iepirkt trušu kombinēto spēkbarību un nodibināt personiskus kontaktus ar Vakareiropas trušu audzētājiem, abonēt Eiropas asociācijas katalogus un literatūru.

Lūdzam truškopjus, privātpersonas, kuras nākotnē labprāt nodarbotos ar šo interesanto nozari, kā arī solīdas, materiāli stabilas firmas, kas vēlas atbalstīt šo pagodinošo iespēju, pārskaitīt naudu Latvijas SIA «Trusis» Latvijas Bankas Rīgas pils. pārvaldē, rēķina numurs 007467803, ar norādi «Eiropas asociācijai». Mazākus ziedojumus, kā arī fotogrāfijas vai zīmējumus no personīgām trušu fermām dokumentāri ar personīgo parakstu reģistrēt pie rajona truškopības pārstāvja Dzintara Rancāna, telefons 24354, līdz 12. maijam.

**Inta Groskaufmane,
Latvijas SIA «Trusis» referente**

Televīzijas programma

Otrdiena, 4. maijs

LATVIJAS TV I
18.00 Zīpas. 18.10 Latvijas Republikas pirmās dienas. Dok. filma. 18.40 Dejo bērnu Tautas deju ansamblis Dzintariņš. 19.00 Vizīte. 19.20 1993. gada Dziesmu svētku virsdireģenti. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Aci pret aci. 22.20 Latviešu tautas mūzikas koncerts. 23.20 Nakts zīpas.

OSTANKINAS TV
14.50 Zīpas. 14.25 Princis un nāriņa. Mult. filma. 14.50 Starptautiskā Benuā balva baleta māksliniekiem. 15.45 Lieliskais septiņnieks. 17.45 Kāds būs laiks? 17.50 Tēma. 18.35 Klusums. Mākslas filma. 3. sērija. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.40 Muslīms Mağomajevs. 21.25 Heroīna ceļš. Mākslas filma. 4. sērija. 22.25 Modes maģija. 23.40

Trešdiena, 5. maijs

LATVIJAS TV I
18.00 Zīpas. 18.10 Mult. filma. 18.40 Bezmaksas priekšvēlēšanu aģitācija. 19.30 20 000 Hz. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Kinospēle. 22.00 Provincas dzīves ainiņas. 22.55 Bildes-92. 23.25 Grupa Rebel. Koncertfilma. 23.55 Nakts zīpas.

OSTANKINAS TV
5.00 Zīpas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Zīpas. 8.20 Bērniem. 8.35 Nespējamsamajam Džagiljevam. Filma. 9.30 Talanti un pielūdzēji. 10.30 Gorjačevs un citi. 13. sērija. 11.00 Zīpas. 11.20 Garais starpbrīdis. Mākslas filma. 1. un 2. sērija. 13.30 Dok. filma. 13.55 Mult. filma. 14.00 Zīpas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filmas. 15.40 Jaunatnes festivāls Toljati. 16.20 Klubs 700. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Zīpas. 17.25 TV kanāls Oostankina piedāvā... 17.55 Privātpašnieka ābece. 18.05 Kāds būs laiks? 18.10 Miniatūra. 18.25 Klusums. Mākslas filma. 4. sērija. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas.

Ceturtdiena, 6. maijs

LATVIJAS TV I
18.00 Zīpas. 18.10 Koncerts. 18.25 Ja nebūtu šī skuķa... Mākslas filma. 19.30 Programma Neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Programma X. 22.15 Kapitāla pilsēta. Mežāzis, 12 grādi. 11. sērija. 23.10 Mūzika atpūtai. 23.40 Nakts zīpas.

OSTANKINAS TV
5.00 Zīpas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Zīpas. 8.20 Noskaties, paklausies... 8.40 Dzēms. 9.10 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 9.55 Koncertfilma. 10.50 Preses ekspress. 11.00 Zīpas. 11.20 Garais starpbrīdis. Mākslas filma. 3. un 4. sērija. 13.25 Dok. filma. 13.45 Mult. filma. 14.00 Zīpas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Koncerts. 15.30 Mult. filma. 16.00 Dzēms. 16.30 Rževas variants. 17.00 Zīpas. 17.25 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 18.05 TV kanāls Oostankina piedāvā... 18.25 Kāds būs laiks? 18.30 Klusums. Mākslas filma. 5. sērija. 19.40 Labu

Balle Pēterburgas pili. 0.25 Garais starpbrīdis. Mākslas filma. 3. un 4. sērija.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Mācīsimies angļu valodu! 18.30 Koncerts. 19.00 Eterā - Ogres TV. 19.25 Zaļais ceļš. 20.00 Tikšanās Mārupes ielā. 20.25 Koncerts. 20.30 Latgales zīpas (krievu val.). 21.00 Spektrs. 21.45 Zīpas. 22.00 Latvijas bizness. 22.30 Latgales zīpas.

KRIEVIJAS TV
17.25 Neskumsti! Filma komēdija. 19.00 Vēstis. 19.25 Svētki katru dienu. 19.35 Santabarbara. 162. sērija. 20.25 Sanktpēterburgas balets. 21.10 Izklaidējoša programma. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Stasa Namina naktsklubs. 23.30 Detoroba nāve. Mākslas filma.

20.40 Alla Pugačova. 21.35 Heroīna ceļš. Mākslas filma. 5. sērija. 22.30 TV izmeklēšana. 23.00 Zīpas. 23.25 Klubs L. 0.10 Preses ekspress.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Runāsim vāciski! 18.25 Brīnumzeme. 19.00 Latgales TV piedāvā... 19.25 Viltmieki. Mākslas filma. 1. sērija. 20.20 Koncerts. 20.30 Latgales zīpas (krievu val.). 21.00 Bezmaksas priekšvēlēšanu aģitācija. 21.45 Zīpas. 22.00 Kaimiņi. Mākslas filma. 1. un 2. sērija. 22.45 Koncerts. 23.00 Latgales zīpas. 23.30 Melodijas no operetes.

KRIEVIJAS TV
17.15 Kristīgā programma. 17.45 Kungi - biedri. 18.00 Ninas Kondratovas piemiņai. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 163. sērija. 20.15 Mūsu dārzs. 20.45 Programma EKS. 20.55 60 minūtes. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Noskaidrosim! 22.45 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.15 Basketbola apskats. 23.45 Hanoveras bigbends.

nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.10 Heroīna ceļš. Mākslas filma. 6. sērija. 22.05 Boriss Grebenščikovs. 22.50 Mult. filma pieaugušajiem. 23.00 Zīpas. 23.25 Muzikāls raidījums. 23.55 Preses ekspress. 0.05 Futbols.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Mācīsimies angļu valodu! 18.30 Reģionālās TV piedāvā... 19.00 Eterā - Liepājas TV. 19.25 Viltmieki. Mākslas filma. 2. sērija. 20.20 Koncerts. 20.30 Latgales zīpas (krievu val.). 21.00 Bezmaksas priekšvēlēšanu aģitācija. 21.45 Zīpas. 22.00 Kantrimūzika. 22.30 Latgales zīpas.

KRIEVIJAS TV
17.15 Treists M. 17.30 Karjeras ābece. 17.45 Parlamentā... 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 164. sērija. 20.15 Programma EKS. 20.25 Hrono. 21.00 Mana Tēvzeme. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 H.Berliozs. Fausta pazudināšana. 23.45 Voikālā dueta koncerts.

Ķīnā izaudzis Mao II

Kopā ar ģimenes hieroglifu no vectēva Mao Sinjujs mantoja ne tikai ārējo līdzību. Par viņa aspiranta darba tēmu kļuva «Mao Dzeduna idejas».

«Tagad viņš, sasprindzinot visus spēkus, apraksta grāmatas, kuras piederēja vectēvam, vāc dziesmas, kuras viņu slavēja, gleznas, nozīmītes... Pēc aspirantūras beigšanas viņš cer uzrakstīt grāmatu par Mao,» ziņo centrālās partijas avīze «Žeņmiņ žibao».

Mazdēlu un vectēvu vieno ne tikai idejiskā tuvība, bet arī daudz kas cits.

Partijas avīze atzīmē, ka jaunais Mao, tāpat kā viņa vectēvs, mīl ceptu piparotu gaļu, treknu cūkgaļu, sautētu vistu, ceptu piļu. Mazdēliņa svārs ir ap 100 kilogramu. Kad viņš bija students, māte, lai ierobežotu viņa gastronomiskās kaislības, ik mēnesi izsniedza tikai 70 jaunas (mazāk nekā 10 dolārus pēc Pekinas melnā tirgus kursa),

tāpēc viņš reizēm cieta badu un bija spiests meklēt citus avotus, lai nopelnītu iztikai.

Un vēl priekšsēdētājs Mao mīlēja vēsturi. Jaunais Mao arī ir tāi uzticīgs. No vēsturiskām personībām viņš dievina valsts apvienotāju Čiņ Šihuanu, Čingishanu, Mandžūrijas imperatoru Nurhaci un, protams, vectēvu.

Otrs Mao Dzeduna mazdēls — varu mīlošais Čzjan Čiņas dēls — nav tik liels ortodokss. Van Sjaočži strādā Pekinas hotelī un uzskata, ka tūrisma industrija kļūst arvien perspektīvāka.

Viņa attieksme pret apkalpošanas sfēru — bez aizspriedumiem. Viņš interesējas par automobiļiem un pieļauj, ka nākotnē varētu kļūt par dīlleru mašīnu pārdošanā.

«Žeņmiņ žibao» atzīmē, ka Vana darbība pilnībā atbilst vienam no vectēva aicinājumiem — «Kalpot tautai».

«Eho planeti»

NO VISAS PASAULES

Laimīgie skaitļi

Nav noslēpums, ka skaitļos ir kaut kas mistisks. Mēs gandrīz visi ne pārāk mīlam skaitli 13, uzskatot, ka tas nav laimīgs. Bet japāņiem nepatīkams ir skaitlis 4. Tāpēc japāņu slimnīcās jūš neatradīsi palātu numur 4, daudzstāvu mājās nav ceturtā stāva... Iemesls ir tas, ka hieroglifu «4»

— «si» izrunā tāpat kā citu hieroglifu, kurš nozīmē «nāve». Skaidrs, ka pat ne pārāk mānticīgs cilvēks negribēs gulēt «nāves» palātā.

Japāņiem nepatīkams ir arī skaitlis 9. Tas saskan ar hieroglifu, kas nozīmē «moka». Par laimīgiem skaitļiem Japānā uzskata 3, 5, 7.

Brunetes atkal modē

Sarunas par to, ka vīriešiem vairāk patīk blondīnes, liekas, aiziet pagātnē. Greznas, krāšņas šokolādes brunetes — tās šodien iekaro pasauli! Pierādījumi?

Gandrīz visas mūsdienu ievērojamas sievietes krāso matus dažādos brūnos toņos. Modes klieziens

pēdējā frizūrā skatē Ņujorkā bija kastaņu krāsa.

Tumšmatainā sieviete ir spilgtāka, dramatiskāka, seksuālāka. Un visbeidzot — tādai sievietei veselīgāks izskats!

Tādas ir daudzu speciālistu domas.

Pudele palika neatkorkēta

37 pirmā Pasaules kara veterāni 1934. gadā ASV nodibināja «Pēdējā cilvēka klubu» un norunāja, ka tas, kurš no viņiem paliks dzīvs pēdējais, izdzers 1917. gada ražas konjaka pudeli. Tomēr gadījās tā,

ka 92-gadīgais Česters Časteks, kas pārdzīvoja savus biedrus, atmeta dzeršanu un nodibināja atturības biedrību savā dzimtajā pilsētā Takomā. Tāpēc neatkorkētu pudeli nācās nosūtīt uz muzeju.

Rūpīgais šeihs

Apvienoto Arābu Emirātu prezidents šeihs Zaid ben Sultans Als Nahajans grasās piešķirt atvieglojumus tautiešiem, kas stājas lūlībā ar tautietēm. Tas nepieciešams tāpēc, ka arvien vairāk valsts pilsoņu precas ar ārzemniecēm, lai

nemaksātu līgavas vecākiem izpirkumu. Šī summa ir visai liela un kāzu izdevumi pēc vietējiem paražām iespaidīgi. Šeihs cer atrast valsts kasē līdzekļus, kurus izmaksās līgavaiņiem kā kompensāciju par šiem izdevumiem.

Pārdod a/l miltus maisos.

Cena 36 LVR/kg (noliktavā Preiļos), 40 LVR/kg (ar piegādi mājās). Ir sertifikāts.

Tālrunis 21337. Zvanot nosaukt savu vārdu, uzvārdu un adresi.

UZMANĪBU! VEIKALĀ «DISA»

katru sestdienu no 13.00 līdz 17.00 iepērk pa visaugstākajām cenām un katru dienu pieņem komisijā:

senlaicīgas svētbildes, krustus, svečturus, monētas, gleznas, visu veidu pulksteņus, mēbeles, apbalvojumus, patvārus, rotaslietas, traukus.

PĀRDOD

alkoholiskos dzērienus, šokolādi, cigaretes, košļājamo gumiju un citas preces.

Darba laiks katru dienu no 8.00 līdz 24.00.

Adrese: Preiļi, Raiņa bulv. 13.

Sākot ar 3. maiju, agroķīmijas apvienības telpās Preiļos,

Pils ielā 20, PĀRDOD polivinilhlorīda plēvi ruļļos (25 m, 1,4 m plata, 150 mikronu bieza, garantijas laiks 4-5 gadi). **Rullja cena 1000 LVR. Tel. uziņām 22348.**

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespaidloksne.

Pārdod

govi un teli (1 gads). Tel. 42711;
* * *

grūnsnu teli (1 g. 10. mēn.) Aizkalnes pag. «Birzniekos»;
* * *

govi Preiļos Talsu ielā 11;
* * *

govi. Tālrunis 34439;
* * *

govi. Tālrunis 50312;
* * *

grūnsnu teli Aizkalnē. Zvanīt 54623, 54696;
* * *

teļus. Tālrunis 34454;
* * *

1 mēnesi vecu sugas bulliti un gadu vecu teli. Tālrunis 23312;
* * *

lauku māju netālā no Preiļiem. Zvanīt 23828;
* * *

labu Līvānu māju nojaukšanai celtniecības materiāliem Ludzas rajonā, p. n. Ņukšas. Tālrunis Ludzā 62513;
* * *

sienu. Tel. 54625;
* * *

VAZ-21011 labā tehniskā kārtībā. Tālr. 23192;
* * *

govi un motociklu K-750 Aglonas pagasta «Leitānos». Tulišs;
* * *

govi Rušonas pagasta «Určos». Skromāne;
* * *

motociklu IZ-Ju-4K ar blakusvāģi un ledusskapi «Saratov». Zvanīt 23244;
* * *

lēti dēļus, motociklu «Jawa-350». Zvanīt darbdienās pēc 21 Tel. 77160.

Maina

labiekārtotu trīsistabu dzīvokli pret 2 vai 3 istabu dzīvokli ar krāsnu apkuri. Tālrunis 23548.

PAJU SABIEDRĪBAS

«DUBNA» VALDE

pažņo, ka saņemts iesniegums par Pastolojānu fermas un tani esošo cūku privatizāciju.

Klientu sabiedrība

agroserviss

«AIZKALNE»

rīko autotransporta un traktoru slēgto izsoli.

Pretendentiem

pieteikties pa

telefonu 54674.

Līvānu sagādes

pieņemšanas punkts,

sākot ar 1. maiju, uz

laiku strādās tikai trešdienās no plkst. 9.00 līdz 14.00.

Preiļu veterinārajā

aptiekā

pārdošanā ir

neo-stomazāns, ļoti

efektīvs līdzeklis pret

mušām, utīm, blusām,

kašķi, un kristāliskais

kalcijs hlorīds burkā.

Tu projām aizgāji klusi

Tāda mīļa, balta,

Zem gadu nastas nogurusi.

Izsakām līdzjūtību Antonīnai

Daugavietei sakarā ar

MĀTES nāvi.

Riebiņu skolas kolektīvs